

The article highlights the changes in the content at school language education in the Ukrainian Soviet Socialist Republic in the 80's of the twentieth century aimed at deepening knowledge and training of students' skills and bringing studying closer to life. Decisions of the Central Committee of the Communist Party of Ukraine «On Further Improving the Study and Teaching of the Russian Language in the Union Republics» and related documents confirming the additional measures further improvement of the teaching of the Russian language and confirming the continuation of the process of Russification of language education were considered. The changes in the number of hours for the study of Ukrainian, Russian and foreign languages in the process of transition to new curricula of the specified period are analyzed. On the basis of statistics, changes in the number of schools by language of instruction were determined. The issue of development of national-Russian bilingualism in schools of the Ukrainian SSR for the improvement of the study and teaching of the languages of the peoples of the USSR and of the international language is considered. The positive influence of the use of the educational and technical base of schools is noted. In particular, the demonstration at the lessons of the Russian language of educational television programs aimed at improving literacy, the development of the culture of speech, the enrichment of the vocabulary of students; the rationality of using linguaphone equipment in the offices of a foreign language. The advantages of class divisions of 25 and more students, subgroups for the study of foreign languages and schools with Russian language of instruction, which mainly teach children of national minorities, have been identified, which makes it possible to more closely control the process of language learning.

Key words: linguistic education, Ukrainian language, Russian language, foreign languages, bilingualism, curriculum.

УДК 378.14 (004.422.61)

DOI: 10.31339/2413-3329-2018-1(7)-65-68

Товканець Ганна Василівна,
доктор педагогічних наук, професор,
Лужанська Тетяна Юрївна,
кандидат географічних наук, доцент,
Деркач Вікторія Юрївна,
провідний спеціаліст,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево

РОЛЬ ПЕДАГОГІКИ ТУРИЗМУ В РОЗВИТКУ ТУРИЗМОЛОГІЧНИХ ЗНАТЬ

Актуальність теми дослідження обумовлена комплексним підходом до оцінки педагогіки туризму в контексті теорії туризму. Метою дослідження є аналіз становлення та розвитку педагогіки туризму в системі професійних компетентнісних знань. Для отримання результатів дослідження використано такі методи: історичний, абстрактно-логічний, аналітичний та інші. Це дало змогу визначити педагогічну специфіку туристської діяльності та запропонувати положення щодо формування концептуальних засад педагогічної майстерності у сфері підготовки фахівців з туризму. Подальшого дослідження потребують питання оцінки нових підходів у сучасній педагогічній практиці.

Ключові слова: туризмологія, педагогічні концепції, педагогіка туризму, педагогічна технологія, компетенції в туризмі, аксіологічний аналіз, принципи педагогіки мистецтва.

Постановка проблеми. У XXI столітті туризм уже стає вітчизняним чинником соціальної і культурної інтеграції, проявом та інструментом зростаючої культурної взаємодії, упорядником устрою та способу життя, сприяє зміцненню єдності суспільства. В умовах конкуренції особливо гостро постає проблема професійної компетентності фахівців туристичного профілю. Аналіз діяльності вітчизняних туристичних фірм, інфраструктури туристичного бізнесу показує, що рівень підготовки персоналу, якість послуг, що надаються в них, поступаються загальноприйнятим світовим стандартам.

Важливим напрямом розробки проблем педагогіки туризму є теоретико-методологічне обґрунтування інноваційних технологій підготовки фахівців для сфери туризму. Закономірності професійної діяльності майбутнього фахівця галузі накладають певні вимоги на педагогічні технології викладання і розробки змісту навчальних дисциплін, організації творчої навчально-пізнавальної діяльності студентів у навчальних закладах туристського спрямування. Закономірності педагогічного процесу визначаються як відношення і залежності, що об'єктивно існують між різними педагогічними явищами і систематично повторюються, мають стійкий, необхідний і суттєвий характер. Проблема етичних норм і цінностей у їх взаємозв'язку із туризмом є особливо нагальною сьогодні, коли туризм, набуваючи тенденції глобалізації, потребує коректив у ціннісних орієнтаціях, у мотиваційній сфері особистості, у способах регулювання культурних конфліктів. Ці пошуки посилюють інтерес до аксіологічних вимірів у конкретних видах діяльності, зокрема у туристській діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нині найбільш ефективним напрямом підвищення якості будь-якого виховання є створення таких психолого-педагогічних умов, в яких вихованець спроможний зайняти активну особистісну позицію та повною мірою розкритися як суб'єкт, здатний до творчого самовдосконалення.

Педагогічна специфіка туристської діяльності полягає в тому, що вона має на меті не тільки оздоровлення і загартування людей, а й отримання освітньо-виховних результатів. Безпосереднє знайомство з матеріальною і духовною культурою, природою рідного краю, вивчення у зв'язку з цим відповідних історичних та географічних матеріалів, поширення набутих знань серед населення стимулює любов до Батьківщини, до природи і культури своєї нації.

Педагогічну доцільність туризму і краєзнавчих знань у педагогіці обґрунтував К. Ушинський. До педагогів-творців належав також В. Сухомлинський, який не тільки розкрив виховні функції туристично-краєзнавчої роботи у своїх працях, але й апробував власні теоретичні висновки у практичній роботі з молоддю.

Комплексними дослідженнями в сфері туристської діяльності є праці В. Квартального, А. Ставровського, В. Федорченка та інших вчених, які розкрили зміст, мету, завдання і методику підготовки організаторів туристсько-краєзнавчої роботи. У педагогічних роботах А. Алексюка, Ю. К. Бабанського, С. Гончаренка, І. Харламова, М. Ярмаченка та інших розкрито методологічні засади професійної освіти, дано тлумачення понять «педагогічна технологія» і «технологія навчання» тощо. Досить актуальними на сьогодні є проблеми дослідження практики педагогіки в контексті технократичного та гуманістичного її видів, ефективності виховання у туризмі через педагогічні впливи на суб'єктів туризму.

Мета статті: комплексна оцінка системи педагогіки туризму.

Результати дослідження. Світова практика педагогіки пропонує два її види - технократичну і гуманістичну. Технократична педагогіка пропонує жорстку систему рекомендацій щодо засвоєння знань, формування умінь і навичок за чітко розробленою технологією для виховання заданих якостей. Гуманістична педагогіка, заснована на вченні про потреби

особистості, передбачає вільний вибір предметів і дисциплін для оволодіння знаннями, уміннями та навичками [3]. Традиційно процес навчання включає такі ієрархічно-взаємопов'язані складові, як мета навчання та зміст навчально-пізнавальної діяльності; елементи дидактичної системи та їх ієрархічна послідовність (принципи, правила, форми, методи, засоби навчання); методологічні основи процесу навчання; діагностичні засоби контролю та методичні рекомендації щодо корегування процесу навчання; діяльність викладачів та студентів.

Третє тисячоліття знаменне спрямуванням навчання на розвиток особистості в контексті моделі: природа - людина - суспільство. При цьому особливе значення має туристсько-кращезнавча та рекреаційна діяльність, їх вплив на формування людини. Розвитку продуктивного цілісного мислення студентів та підвищення ефективності навчального процесу сприяють різноманітні засоби: унаочнення, активні форми та методи, інформаційні та комп'ютерні технології навчання [2].

Метою вищої освіти стають не просто знання й уміння, а певні якості особистості, формування ключових компетенцій (компетентностей), які повинні підготувати студентів до подальшої професійної діяльності. Назвемо їх: *лінгвістична компетенція*, яка означає сукупність знань про систему мови, про правила функціонування одиниць мови, а також здатність користуватися цією системою для розуміння чужих думок і висловлювання власних думок в усній і письмовій формах у різних ситуаціях спілкування; *комунікативна компетенція* означає знання способів формулювання думок за допомогою мови, що забезпечують можливість організувати і здійснити мовну дію (реалізувати комунікативний намір) і вміння користуватися такими способами у процесі сприйняття і використання мови в усній і письмовій формах у різних ситуаціях спілкування; *соціокультурна компетенція* означає знання студентами національно-культурних особливостей соціальної і мовної поведінки носіїв мови: їх звичаїв, етикету, соціальних стереотипів, історії і культури країни, здатність користуватися такими знаннями в процесі спілкування; *стратегічна (компенсаторна) компетенція*, яка є комбінацією інтелектуальних прийомів і зусиль, способів для пошуку виходу зі скрутного становища, коли студент не має у своєму розпорядженні необхідних мовних засобів і шукає їм заміну [4].

Фахівець галузі туризму має не тільки все знати, а й бути організатором, керівником, технологом, бачити перспективу розвитку туризму, вміти працювати з людьми, володіти особливостями ринкової економіки тощо. Останнім часом туристська політика провідних країн світу будується не на моделі мультикультуралізму, а на принципово новій моделі інкультуралізму. Нове в інкультурному просторі - пріоритетність взаємодії, взаємозв'язку та взаємовпливу. Діалог культур базується на існуванні загальнолюдських цінностей та ідеалів. Масштаби взаємодії культур невинно розширюються за допомогою туризму. Діалог з позиції педагогіки туризму передбачає вивчення, *по-перше*, нового, того, що вносить та чи інша культура в загальнолюдську скарбницю; *по-друге*, настільки одна культура здатна сприймати досягнення інших культур, вслухатися в «чуже» слово (за М. Бахтінін), співчувати тривогам інших народів; *по-третьє*, як інша особистість вміє «чуже» слово зробити своїм.

У ділових іграх студенти набувають не тільки професійних, але і ділових навичок: уміння адаптуватися у групі, розуміти мотиви та інтереси інших учасників гри, самостійно приймають рішення, вдосконалюють уміння групової взаємодії. Майбутній фахівець здобуває та вдосконалює уміння щодо вироблення і застосування рішень у конкретній ситуації. Технологія імітаційно-ігрового навчання передбачає використання дидактичних, рольових, ділових та інших ігор, системи тренінгів, кейсів, «круглих столів» тощо.

Методи навчання при практичній підготовці в сфері туризму - це засоби спільної діяльності викладача і студента, за допомогою яких досягається набуття студентами практичних знань, умінь і навичок, професійної майстерності, виховуються навички моральної поведінки, розвиваються розумові і фізичні сили, творчі

здібності. Зміни в характері та змісті праці, соціальних завдань зумовлюють зміни у методах професійної підготовки фахівців сфери туризму. Найчастіше в практичному навчанні застосовуються такі методи: розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, вправи, самостійна робота, навчально-виробнича екскурсія [8].

Науковці визначають такі закономірності виховання в туризмі:

– *визначальна роль спілкування у вихованні туриста.*

Основна функція спілкування у туристському вихованні полягає в обміні результатами пізнавальної діяльності між індивідуумами; спілкування має детермінований вплив на характеристики особистості. Емоційно насичені, багаті на аксіологічні образи туристсько-екскурсійні маршрути формують особистість, розвивають її психічні процеси та поведінку;

– *цілісність процесу виховання в туризмі і взаємозалежність його компонентів.* Туристське виховання керується виховною метою як предметною реалізацією ідеалу, законами виховання;

– *залежність результатів виховання не тільки від виховної діяльності, але і від реальних умов.* Полікультурне середовище, в якому перебуває турист, оптимізує не лише психічні процеси, а й процеси розвитку особистості та соціальні відносини [8].

У педагогіці туризму принципи виховання можна розглядати, *по-перше*, стосовно педагогічного процесу навчального закладу туристського спрямування, головна мета якого - підготовка фахівців для туристської галузі; *по-друге*, щодо суб'єкта туризму в умовах мандрівок, освоєння особистістю іншої культури.

Основними характеристиками системи принципів туристського виховання, виходячи із сучасних педагогічних концепцій, є:

– *націленість на здійснення основної мети виховання особистості в сучасних умовах розвитку суспільства, формування всебічної і гармонійно розвиненої особистості, громадянина своєї держави з активною життєвою позицією та почуттям поваги до національної культури, історії кожного народу;*

– *національна спрямованість водночас із гармонійністю, комплексністю, конкретністю та послідовністю виховних впливів у розвитку взаєморозуміння між народами;*

– *орієнтація на забезпечення культуровідповідної комунікації суб'єктів туризму [7].*

Важливим у вихованні є активність та зацікавленість осіб щодо самовдосконалення, стимулювання активності суб'єктів туризму у формуванні та постійному самовихованні особистості. Визнання цього принципу означає наявність у процесі виховання діалогічної взаємодії між вихованцями, що забезпечує інтенсивність емоційних реакцій, перебудову власної поведінки з метою подолання дисонансу між фактичною моральною ситуацією та передбачуваними наслідками певних поведінкових актів.

Головними завданнями педагогіки туризму є: обґрунтування етико-естетичних засад виховання особистості в туризмі; визначення умов педагогізації особистості ціннісними орієнтаціями інших життєвих світів, культур, історій, що реалізуються у конкретних моделях туристичного простору, які відображають не лише вектори та стадії зміни цінностей, але вектори та стадії змін розвитку особистості.

Культурологічний підхід у педагогіці туризму - важливий метод вивчення процесів інкультурації, засвоєння суб'єктом системи культурних цінностей. В Україні на сьогодні розроблено інноваційні туристські продукт - національні екскурсійні маршрути («Трипільське поселення України»), «Із варяг у греки», «По місцях походу Ігоря Святославовича на половців», «Козацькі Січі», «Вільності війська Запорізького», «Гомоніла Україна», «Фортеці й замки України»), «Монастирі України», «Гетьманські столиці», «Чумацькими шляхами», «Коліївщина»).

Завдяки туризму здійснюється соціалізація особистості. Формується соціальний досвід особистості за допомогою різновекторного аксіологічного простору: природної та культурної

спадщини, що освоюється за допомогою освітніх інститутів, сім'ї, засобів масової інформації, інших засобів туризму.

Естетичні функції педагогіка туризму виконує через: *інформаційно-пізнавальну*, пов'язану із здобуттям, поновленням, удосконаленням знань особистості; *ціннісно-орієнтаційну* - з реалізацією естетичних переконань; *діяльнісно-вольову* - з реалізацією естетичних здібностей, які визначають *соціально-творчу* спрямованість мандрівки; *комунікативну*, що виступає моделлю емоційної і нормативної саморегуляції поведінки і діяльності туриста.

На думку науковців сприйняття естетичного об'єкту «бінокулярно-двопланове». Бінокулярність полягає в тому особливому співвідношенні механізмів сприйняття, завдяки яким об'єкт сприйняття має можливість ізолювати обов'язкову реакцію на реальний життєвий матеріал, який є в основі естетичного об'єкту, від реакції на його функціональну роль у естетичному творі.

З позиції педагогіки туризму важливим є туристичний об'єкт, що робить його естетично значущим, його якісна визначеність, стійкість просторової структури, цілісність і завершеність зовнішньої форми, яка виступає як форма, значна, досконала, виразна. Саме форма надихає предметне і природне середовище, несе дух гуманізації, через неї здійснюється і гармонійний зв'язок людини з дійсністю. Естетична форма, естетично цінний об'єкт викликає у людини довіру до предмета, бажання спілкуватися. Естетична цінність виступає посередником у взаємодії людини з природним і штучним середовищем, виконує комунікативну функцію [8].

Варто звернути увагу на принципи, які можуть слугувати вихідними положеннями в осмисленні проблеми естетики в педагогіці туризму. Ці принципи ілюструють зміну акцентів у співвідношенні традиційних для освіти компонентів діалогічних пар, що досягаються наданням пріоритетності:

- емоційному розвитку в його взаємозв'язку з розумовим;

- суб'єктивному чиннику осягнення художнього змісту поряд із засвоєнням об'єктивної інформації про мистецтво;

- підсвідомим процесом «осаяння» на тлі усвідомлення образного змісту мистецького твору;

- задоволення духовних потреб перед прагматичним споживанням мистецтва.

Педагогіка туризму передбачає зміну засобів функціонування і розвитку освітніх закладів туристського спрямування, починаючи зі змін між тими, хто навчає, і тими, хто навчається. Зміни, які відбуваються в системі навчання, виховання, безумовно, впливають на розвиток і стан туристської освіти.

Ефективність виховання у туризмі залежить від послідовності, неперервності педагогічних впливів на суб'єктів туризму. Йдеться про систему педагогічних впливів, що забезпечує формування в кожного учасника туристичної діяльності, світогляду, переконань, ідеалів, інтересів, морально-вольових рис, навичок і звичок правильно орієнтованої поведінки, цілісної особистості. Цей принцип актуалізується як у процесі підготовки фахівців для галузі туризму, так і під час перебування туриста на іншій території, в іншому культурному середовищі.

Висновки і перспективи подальших досліджень.

Педагогіка туризму передбачає зміну засобів функціонування і розвитку освітніх закладів туристського спрямування, починаючи зі змін між тими хто навчає, і тими, хто навчається. Зміни, які відбуваються в системі навчання, виховання, безумовно, впливають на розвиток і стан туристської освіти. Адресовані студенту завдання в умовах компетентісно-діялісного підходу стимулюють його особистісну, інтелектуальну активність, скеровують його навчальну діяльність. Отже, здійснюється не тільки врахування індивідуально-психологічних особливостей студентів, але і подальший розвиток їх пізнавальних процесів, особистих якостей, діяльнісних характеристик.

Список використаних джерел

1. Басюк Д.І. Основи туризмології: навчально-методичний посібник / Д.І. Басюк. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2005. - 204 с.
2. Дубасенюк О.А. Концептуальні підходи до професійно педагогічної підготовки сучасного педагога / О.А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2011. - 114 с.
3. Компетентісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О.В.Овчарук – К.: «К.І.С.», 2004.- 112 с.
4. Кравцова А.В. Компетентісний підхід до управління в сфері туристичного бізнесу / А.В. Кравцова // Економічний форум. Науковий журнал.- № 3 - 2016 – С. 38-42.
5. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник / О.О.Любіцева, В.К. Бабарицька. - К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. - 335с.
6. Олійник Я.Б., Степаненко А.В. Теоретичні основи туризмології: навч. пос. - К.: «Ніка-Центр», 2005. - 316с.
7. Туризмологія (теорія туризму). Навч.-метод. посібник зі спецкурсу. / Пазенок В.С., Федорченко В.К., Кручек О.А., Мініч І.М. - К.: КУТЕП, 2010. - 70 с.
8. Федорченко В.К. Педагогіка туризму/ В.К. Федорченко, Н.А. Фоменко, М.І. Охріменко, Г.С. Цехмістрова. - К.: Вид. Дім «Слово», 2004. - 296 с.

References

1. Basiuk D.I. (2005), *Osnovy turyzmolohiyi: navchal'no-metodychnyy posibnyk* [Fundamentals of Tourismology: teaching aid], Kamianets-Podilskyi: Aksioma, 204 p.
2. Dubaseniuk O.A. (2011), *Kontseptual'ni pidkhody do profesiyno-pedahohichnoyi pidhotovky suchasnoho pedahoha* [Conceptual approaches to vocational and pedagogical training of a modern teacher/pedagogue], Zhytomyr: Published by ZhSU named after I. Franko, 114 p.
3. Ovcharuk O.V.- General edition. *Kompetentnisnyy pidkhid u suchasniy osviti: svitovyy dosvid ta ukrayins'ki perspektivy: Biblioteka z osvnt'oyi polityky* [Competency Approach in Modern Education: World Experience and Ukrainian Perspectives: Library for Educational Policy], K.-«K.I.S.», 2004, 112 p.
4. Kravtsova A.V. (2016), *Kompetentnisnyy pidkhid do upravlinnya v sferi turystychnoho biznesu* [Competent approach to tourism business management], *Economic forum. Scientific Journal*, No. 3, P. 38-42.
5. Liubitseva O.O., Babarytska V.K. (2008), *Turyzmознавство: vstup do fakhu: pidruchnyk* [Tourism Studies: Introduction to specialty: textbook], K.: Publishing and Printing Center "Kyiv University", 335p.
6. Oliynyk Ya.B., Stepanenko A.V. (2005), *Teoretychni osnovy turyzmolohiyi: navch. pos.* [Theoretical Foundations of Tourismology: teaching aid], K.: «Nika-Center», 316p.
7. Pazenok V.S., Fedorchenko V.K., Kruchek O.A., Minich I.M. (2010), *Turyzmolohiya (teoriya turyzmu). Navch.-metod. posibnyk zi spetskursu* [Tourismology (theory of tourism). Teaching manual on special course], K.: KUTEL, 70 p.
8. Fedorchenko V.K., Fomenko N.A., Ohrimenko M.I., Tsekhmistrova H.S. (2004), *Pedahohika turyzmu* [Pedagogy of Tourism], K.: Publishing House «Slovo», 296 p.

Актуальность темы исследования обусловлена комплексным подходом к оценке педагогики туризма в контексте теории туризма. Целью исследования есть анализ становления и развития педагогики туризма в системе профессиональных компетентных знаний. Для получения результатов исследования использовано такие методы: исторический, абстрактно-логический, аналитический и другие. Это дало возможность определить педагогическую специфику туристической деятельности. Поэтому предложено практические советы по формированию концептуальных основ педагогического мастерства в сфере туризма. Дальнейшего исследования требуют вопросы оценки новых подходов в современной педагогической практике.

Ключевые слова: туризмология, педагогические концепции, педагогика туризма, педагогическая технология, компетенции в туризме, закономерности воспитания в туризме, аксеологический анализ, принципы педагогики искусства.

Actuality of research theme is conditioned by the complex going near the estimation of pedagogics of tourism in the context of theory of tourism. Conformities to law of professional activity of specialist of tourist industry lay on certain requirements on pedagogical technologies of teaching and development of maintenance of educational disciplines, organization of creative educational-cognitive activity of students. A research aim is an analysis of becoming and development of pedagogics of tourism in the system of professional knowledge. Disserting upon technology of studies, scientists are oriented on the wide spectrum of methods and facilities of studies, that are used in an educational process. For the receipt of results research drawn on such methods: historical, abstractly-logical, analytical et al. It gave an opportunity to define the pedagogical specific of tourist activity. Presently paradigm of education, that envisaged authoritarian, reproductive studies departs in the past, developing studies, that stimulates cognitive activity and development of the productive thinking, forms creative personality, came but. Knowledge and ability become the aim of education not simply, but certain internalss of personality, forming of key competenses, that must prepare students to further professional to activity. A future specialist obtains and perfects ability in relation to making and application of decisions in a concrete situation. Technology of imitation-playing studies envisages the use of didactics, role, business and other plays, system of training, round table and others like that. Main tasks to the axiology of pedagogics of tourism are: ground of aesthetic principles of education of personality in tourism; determination of terms of personality by the valued orientations of other vital worlds, cultures, histories. Due to tourism socialization of personality comes true. Social experience of personality is formed by means of space of axiology: natural and cultural inheritance, that accustoms by means of educational institutes, family, mass, other facilities of tourism medias. For this reason practical suggestions are given on forming of conceptual principles of pedagogical mastery in the sphere of tourism. Further research is needed by the questions of estimation of new approaches modern pedagogical practice.

Key words: pedagogical conceptions, pedagogics of tourism, pedagogical technology, competenses in tourism, conformities to law of education in tourism, analysis of axiology, principles of pedagogics of art.

УДК 78.07 (477.86)

DOI: 10.31339/2413-3329-2018-1(7)-68-72

Черепанин Мирон Васильович,

доктор мистецтвознавства, професор,

Інститут мистецтв ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», м. Івано-Франківськ

МИСТЕЦЬКА ПАЛІТРА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ СТАНИСЛАВОВА (ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА): ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ І МУЗИЧНИЙ ПРОФЕСІОНАЛІЗМ СЬОГОДЕННЯ

У пропонованій статті аналізується процес функціонування мистецького життя Станиславова як цілісного історико-культурного явища. Представлено динаміку його розвитку у контексті соціальних процесів та етнічного розмаїття населення міста. Еволюція набутого досвіду стала основою формування музичного професіоналізму сьогодення.

Ключові слова: культурне життя, музично-театральні та хорові товариства, концерти співаків і музикантів-інструменталістів, музичний професіоналізм сьогодення.

Постановка проблеми. З давніх-давен Станиславів, а нині Івано-Франківськ належав до числа центрів, у якому вирувало потужне національно-політичне та культурно-мистецьке життя. Воно становило оригінальну, яскраву і різнобарвну палітру, яка характеризувалася особливою різноманітністю мовних, конфесійних, етнічних компонентів культурного співіснування різних народів (українців, поляків, євреїв, вірмен).

Багатоетнічність населення міста була тим важливим фактором, який значною мірою впливав на становлення і розвиток його соціокультурного середовища. Географічне розташування міста було наближене до Центрально-Східної Європи, що дозволило йому увібрати кращі традиції й особливості, притаманні європейській культурі.

На цій благодатній основі формувалася сучасний рівень культури і музичного професіоналізму творчих колективів та солістів Івано-Франківської обласної філармонії імені Іри Маланюк. Щоби оцінити контекст сучасних досягнень музичного мистецтва, потрібно зосередити увагу на тих подіях мистецького життя, які відбувалися в минулому нашого міста. Саме в цьому полягає актуальність нашого дослідження, адже правдива історія, в тому числі і мистецька, ґрунтується на правдивих подіях минулого і є основою сучасного буття.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Про активну роботу Івано-Франківської обласної філармонії ім. Іри Маланюк у досягненні поставленої мети свідчать концертні афіші, які постійно

оновлюються і приємно вражають тематикою, а також інформаційні повідомлення (рецензії, огляди концертного життя), розміщені у фахових журналах та інтернет-виданнях («Українська музика», «Джаз», «Українська культура», Національний портал академічної музики «Music-reviewUkraine»). Вагому підтримку філармонії надає управління культури Івано-Франківської ОДА, що в результаті позитивно впливає на культурний престиж міста, його професійного мистецького представництва в Україні та за кордоном.

Мета статті: розкриття мистецької палітри культурного життя Станиславова в історично-хронологічному контексті, який став основою музичного професіоналізму сьогодення.

Результати дослідження. Станиславів одним із перших міст Східної Галичини активно включився у новітні культуротворчі процеси, пов'язані із започаткуванням низки громадсько-просвітницьких організацій, в діяльності яких одне з центральних місць займало музичне мистецтво. 25 березня 1877 р. першим у місті було організовано товариство «Просвіта», яке упродовж багатьох років залишалося важливим чинником поширення ідеалів освіти та культури, збереження і піднесення національної свідомості. Поряд із «Просвітою» і «Рідною школою» у Станиславіві активну культурно-просвітницьку і мистецьку діяльність розгорнули інші товариства. Таким було товариство «Руська (Українська) бесіда» (1884), навколо якого гуртувалася українська молодь, що відвідувала читальню, проводила тут свої